

Прізвище, ім'я _____

Самостійна робота № 1

НАРОДНІ КАЗКИ

Прочитай. Виконай завдання.

Народні казки бувають трьох видів:

- про тварин (у них тварини розмовляють і часто поведуться, як люди)
- чарівні (у них є чарівництво і перетворення)
- соціально-побутові (у них показані стосунки в родині й суспільстві).

Прочитай назви казок. Пригадай їх зміст. Заповни таблицю.

Івасик-Телесик

Гуси-лебеді

Кривенька качечка

Пан Коцький

Зароблений карбованець

Коза-дереза

Лисиця й Журавель

Мудра дівчина

Язиката Хвеська

Казки

про тварин	чарівні	соціально-побутові

У кожному стовпчику має бути по три казки. Перевір себе за збірниками народних казок.

2 Прочитай літературні загадки. Запиши відгадки — назви народних казок.

- У цій казці розповідається про дівчинку, яка змогла допомогти своєму батькові. Вона відгадала всі загадки.

- У цій казці йдеться про лінивого хлопчика. Він змінився і став працьовитим, коли дізнався, як тяжко заробляти гроші.

- Герой цієї казки — солдат і жадібна хазяйка. Кмітливість допомогла чоловікові поїсти.

- Казка розповідає про жінку, яка не вміла втримати язика, була дуже балакуча.

3 Знайди в бібліотеці й прочитай соціально-побутову казку. Склади про неї літературну загадку.

4 Прочитай перелік героїв казок. Познач ☒ серед них тих, які зустрічаються в соціально-побутових казках. Пригадай назви казок.

☐

дочка

☐

солдат

☐

хазяйка

☐

заєць

☐

пан

☐

селянин

☐

Баба Яга

☐

чоловік і жінка

☐

змія

☐

син

☐

суддя

☐

лисичка-сестричка

СЛИВИ ЗА СМІТТЯ

Болгарська казка

Переклад Н. Шумади

Один селянин надумав одружити свого сина з доброю, роботящою дівчиною. От він насипав повний віз слив і поїхав у село їх продавати.

— Гей, сливи за сміття! Сливи за сміття! — гукав селянин, їдучи селом. Дівки, жінки, баби, почувши таке, притьмом¹ кинулися мести хати. Одна поперед одної спішили нагребти більше сміття, щоб виміняти більше слив. Та тягне цілий мішок, та волочить корець², а та несе повний фартух. Несуть і хваляться:

— А подивіться, скільки сміття я вимела з хати! От добре, що приїхав такий дурний міняйло, тепер усе сміття піде за сливи!

Селянин брав сміття, давав сливи. Згодом підійшла якась гарна, але бідно вдягнена дівчина. Все на ній було чистеньке й охайне, хоч і старе. Вона стала збоку і дивилась, як жінки штовхаються коло воза, поспішаючи продати своє сміття за сливи. Дівчина стискала в руках маленький вузлик.

— Гей, дівчино, іди до мене, не стій збоку, а йди та купи сливи, он бачиш, уже кінчаються!

¹ Притьмом — швидко.

² Корець — металевий або дерев'яний кухоль чи ківш.

Дівчина засоромилась, опустила голову і ледь чутно промовила:

— Та я не буду купувати сливи!

— А то чого не будеш? — здивувався селянин. — Ану дай гляну, скільки ти принесла сміття.

Дівчина тремтячими руками розв'язала вузлик, і селянин побачив, що сміття там жменька — не більше.

— Е-е, красуне, щось дуже мало зібрала! — сказав селянин. — Ну, що я тобі дам за те сміттячко? Там же нема на що глянути! Біжи, принеси ще!

— Більше нема, дядечку, не маємо більше сміття, — схлипнула дівчина. — І те, що я принесла, не з нашої хати. Це я ходила помагати сусідам замітати в хатах, і вони дали мені трошки сміття за поміч.

Почувши таке, селянин дуже здив.

— Он воно як, дівчино! А щоб ти була мені жива й здорова! Така чепурушка і трудівниця, як ти, мусить їсти сливи, скільки схоче. З тебе вийде гарна господиня, — сказав селянин і взяв її за невістку.

Це соціально-побутова казка?

Познач ☒ відповідь.

☐ так

☐ ні

Тому що _____

Прочитай прислів'я. Познач ☒ ті, що найточніше передають смисл казки.

☐ Де праця — там і щастя.

☐ Дерево міцне корінням, а людина — своїм умінням.

☐ Бачить око далеко, а розум ще далі.

